

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De fidei vtilitate v[e]l de effectib[us] fidei. ser. vj.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

De fide

iter corrumpit et ter fides negavit. qz p q̄ q̄s peccat p bec et torquet. Sap. xj. Hac em de ca corrumpit: qz no se humiliavit / h̄ p̄sum p̄t de se: de Amb. vj. q. j. Imitare. Debz f̄ fides eē humil: qz dū hūilitate subijcit: i seip̄a p̄ficat. Talis fuit fides p̄gis gl̄ose: q̄ ait: Ecce ancilla dñi: fiat mihi fm̄ v̄d̄z tuū. Lu. j. Credidit em illd̄ i se cōpleri qd̄ ab angelo p̄nūciatū sibi fuerat. Et licz illud maxmū donū oia alta dona excesse rat: tñ ex h̄ se nō exaltauit sed hūiliauit se. vñ z dixit. Quia respexit hūilitatē ancil. sue: ecce em̄ z c̄. Tal̄ etiā fuit fides ebana nec: q̄ i fide p̄a solidata in tate hūilitatē p̄ funditate se collocauit: vt nec p̄p̄ ch̄i ra citurnitate nec p̄p̄ negatiua r̄n̄sionē: nec nec p̄p̄ illatū p̄ntū retro d̄ic̄ essent: h̄ se / m̄cip̄am magis humilitas ait: Dñe etiāz catelli edūt de micz q̄ cedūt de mēsa dñi: r̄u suoz. Prop̄ quā hūilitatē adeo p̄fecta fuit fides sua: vt dñs r̄idēs dixit ei. O mulier: magna ē fides tua: fiat tibi sicut vis. Mat. xv. Tal̄ etiā fuit fides David q̄ dicebat: Credidi p̄p̄ qd̄ locut⁹ suz s. ore. Ego s̄c̄ humilitat⁹ sum nimis Amen.

De fidei vtilitate vel de effectibus fidei Sermo. vi.

Fides tua te

saluū fecit. Luc. xviij. Vno sup̄ de q̄ro articulo v̄ic̄ de fidei p̄fectiōe: restat mō videre de q̄ro articulo q̄ est v̄ltim⁹ v̄ic̄ de fidei v̄tilitate. Saluū tef̄ h̄go mā. zc. Pro fundamēto p̄mōis ont̄ theological̄ qd̄.

Querit: v̄r̄ de credibilibus reuelatis possit aliq̄s h̄re siml̄ sciam z fidē: loq̄ndo de scia vt accipit p̄ oī notitia certa: Arguitur q̄ sic. Joā. xi. Quia vidisti me Thomas credidisti: Thomas sil̄ habuit d̄ ch̄o certā notitiā intuitiua z r̄amen fidē, etiāz Petr⁹ z Joānes viderūt ch̄m crucifigi: h̄ vñ articul⁹ ē de ch̄o boie crucifigi: t̄ur siml̄ habuerūt notitiā intuitiua: qz ille h̄o crucifig⁹: z fidē: qz nō ē dictū eos fuis̄ se extra fidē v̄l̄ cognitiōnē fidei: qz h̄ viderūt: igit̄ st̄t sil̄ de eodē scia z fides. In oppositū. ij. ad Cor. v. Per fidē ei ambu-

lam⁹ nō p̄ sp̄m. glof. Dō p̄ fidē t̄m̄ illud minamur. si t̄m̄ p̄ fidē: igit̄ nō habem⁹ nec h̄re possum⁹ i via sil̄ sciam z fidē de credibilibus reuelat⁹. Ad q̄nē r̄idēndū est fm̄ Scotū in. ij. d̄il. xxiij. q. j. q̄ scia multisp̄ p̄t capi. Vno mō put̄ ē aliq̄ notitia cū ad bestioē firma: d̄ scia. z q̄ tal̄ scia possit stare cū fide vult Aug. j. retrac. ca. xij. Sed isto mō nō q̄rit q̄stio de scia: qz nō t̄m̄ de credibilibus reuelat⁹ p̄t eē scia h̄ mō: firmis adherēdo testimonio alieno z sic stare cū fide. h̄ etiā ip̄a fides ē scia isto mō: sicut p̄y p̄ Aug. i. xj. de ciuit. c. ij. Profecto inq̄t ea q̄ remota sūt a sensib⁹ n̄ris (qm̄ testimonio n̄ro scire nō possum⁹) d̄ his alios testes re q̄rim⁹: scilicet credim⁹ a q̄z sensib⁹ r̄mota eē v̄l̄ fuisse nō credim⁹. z sic est i sensu q̄ credim⁹ alijs de his q̄ viderūt. Sic ē in lectu lectu fm̄ ip̄m de his q̄ m̄re sentim⁹: qz t̄p̄e sensus m̄r̄z rectissimē sensus d̄. Alio mō capis scia sicut assensus: nō solū p̄ credulitatē adherēdo testimonio alieno: sed p̄t eē sicut p̄itari si te assentit: licz n̄ eē b̄l̄ de causis sc̄ticia est necessaria. De q̄ assensu loquit̄ p̄bus. vj. Et h̄. vi. q̄ habitus r̄m̄ intellectuali d̄t aliq̄s determinate v̄r̄. z ab sentit vni parti: sicut aliq̄s assentit nec p̄cti s̄d̄i demōstrate. z ita fides q̄ assentit alteri p̄ arti p̄tradictōis determinate: eē scia fm̄ p̄m. z isto mō fides infusa z sc̄ticia d̄ reuelat⁹ st̄t sil̄: qz sic nō accipit p̄p̄tē scia Alio mō accipit scia p̄p̄tē: vt accipit. j. p̄sterioz. z ad illā q̄tuor requirunt p̄d̄tiones in sc̄ticia.

Prima q̄ sit certa excludēdo oēm dubitatioem z d̄sceptatioem
 Secda q̄ sit de cognito necessario
 Tertia q̄ sup̄ cam euidēcē i intellectu
 Quarta q̄ sit cam necessariā euidēcē applicatā ad p̄ctōnē p̄ discursum sp̄l̄ogisti cu. Jo d̄t p̄b̄. j. Postē. Scire op̄imam vnuq̄q̄ simpl̄ z nō sophisticō mō q̄ est fm̄ accidēs. Et illo mō accipiēdo sciam possibile ē de eodē eē siml̄ sciam z fidē. Et ad argumētū d̄t q̄ Thom. alib̄ videt̄ z aliō credidit. vidit boiez z credidit vocat̄ z Petr⁹ z Joā. videt̄ illū boiem crucifigi: ita credidissent ū nō vidisset. sed eq̄ videt̄ nō credidit p̄ r̄ic̄. nec cogitādo crucifigōem. habuerūt fidē de ea: b̄t̄t r̄m̄ habituz q̄ illd̄ credidissent. si nō vidisset

meditate salutari sui: iuxta pba passu pra
 fides tua. Pro complemto fmois nos
 tandu q siqs vellet oes effect? fidei nume
 rare pot? sibi tps deficeret: aut memoria
 q materia. Un ap'us loqns de fide di
 cit. Quid adhuc dicaz: deficiet enim me
 tps enarrat. Heb. xj. Et h dr postq mul
 tas laudes de fide narravit. Nota sicutu
 dine de fonte q pducit multa flumina zc.
 Sic fides e fons qda. Eccl. j. Fons sapie
 tyu dei. Ex pducit multa flumina. i. mul
 tos effect? Jo. vij. Qui credit i me sic dr
 sicut flumina de vetre et? fluat aq viue.
 Sicut aut octo flumina: sic hic infra dicit
 Un sic origo oim fructuu e arbor: sic origo
 go z fundametu oim p'utuu ois gre z ois
 meriti? fides. Jo dr: iuxta rez speradaz.
 Heb. xj. qz hz rone z pmi fundametu: vt
 dicit a. ser. ij. pre. ij. Un. j. T. i. j. Fundaz
 meti aliud ne opt p'ere pter id qd po. e. qd
 est ietns chris. glo. i. fides iesu chri. Aliqs
 q pnt fmois effect? fidei psequimur. Vbi
 nota octo effectus.

- Primo em fides pctā d'luat
- Secdo hoim deo subicit
- Tercio mōm vincit
- Quarto carnē cōprimt.
- Quinto demōnē depmit.
- Sexto mirabilia facit
- Septimo grām influit
- Octavo gl'iam tribuit
- Primū est gre infusio
- Secmū e peccatorz remissio
- Tertū est diuina subiectio.
- Quartū est mōi despectio
- Quintū e carnis cōpressio
- Sextū est diaboli pstratio.
- Septimū e miraculoz opatio
- Octauū est glie collatio
- ¶ Dum? effect? siue utilitas fidelē: qz
 pctā d'luat. Probat rōne: exēplo z aucte
 Rō e ista. Pctm ei n p' mlti p' tritionē de
 leni q est dolor de pctis volutarie assūp
 Illa em inordinatio q e facta i pctō p ino
 amariā delectationē reducit ad eq'itātē iu
 stitē p dolore p'itōis. Dolor ac ille est d
 pctō inqntū p illd offensus est de? z pctōz
 incurrit reatu pene eterne. Propter h em
 pctm? dolet q: putat se offendisse deū per
 pctm? se esse reū pene eterne. z debz etiā
 redire z sperare veniā a deo. Requif qz

ad h vt iustificet a pctō: credat deū iustifi
 carōre hoim p ministeriū chri. Tria q cre
 dit pctōz q p'erit. Primuz est: qz credit se
 offendisse deū peccado. Secdo credit se vt
 unam grām pdidisse peccato. Tertio cre
 dit se dignū eterna pena: z tō timer. z qd
 liber istoz habz p fides. Dic p'tice. Ideo
 Roma. iij. Credeti in eu q iustificat im
 piū reputat fides ei? ad iusticiā fm post
 tū gratie dei. Si qd istoz triuz deficiat:
 nō pōt vera p'itio haberi. Vide b. Tho
 mas. j. ij. q. xij. ar. iij. Quāt pctō: h putet
 vñ habz nisi ex fide: Ergo fides est origo
 z fundametu p'itiois z psequit remissi
 onis pctōz ex parte ipsi pctōis: sed ex p
 te dei e gra z misericōdia dei: sed ex pte chri e
 meritū passiois sue. Hec aut triplex caus
 sa pcurrit in pctōz remissioz. ex pte qdē
 dei misericōdia: ex pte chri q est de? z hō est
 meritū mortis sue: ex pte nra fides. Hic
 triplice causam ponit ap'us Rom. iij. Iu
 stificati gratis p grām ipsi? ecce p'ma. Et
 p redēptionē q est in chro Iesu: que p'p
 ois sūt de? p'itatorē p fidē in sanguine ipsi?
 ecce scda. Et infra. Arbitramur em iustifi
 cari hoim p fidē sine opibz legis: ecce ter
 tia. Patz q fides est origo z causa iusti
 ficatiois pctōz ex pte nra. Un Abac. ij.
 Iustus aut me? ex fide viuit. Et sic patz
 rō. Ex plū habem? in Coraciō cēturiōe
 q cū adhuc nō esset baptizaz: qz tñ habe
 bat fidē implicitā psecut? est pctōz remis
 sioem. z accepte erat elemosyne sue coraz
 deo. Un dixit ei āgel? Quōnes tue z ele
 mosyne ascēderūt in memoriā in p'spectu
 dñi. Un vt pleni? in fide instrueret appa
 ruit ei angelus dñi manifeste: monēs euz
 vt accēssi faceret Simonē petz. p quez
 pleni? instrueret de his q sunt fidei. Act.
 x. Ex his patz etiā sine baptismo peccata
 dimitti. baptismo dico actuali: vt p'z etiā
 extra in c. Debitū. de baptismo. Baptis
 mus aut nullū pctm pōt remittere sine fi
 de actuali i adultz: vt habituali sic i pue
 ris. vt extra in c. Datores. de baptismo.
 Nā dr: Bar. xl. Qui credi derit z baptiz
 az? fuerit: salu? erit. Qui pō nō credi de
 rit: cōdēnabit. Un saracen? vel iude? eo
 ipō q fidem habet purgat a peccatis: etiā
 am ante q actualiter baptizet. Ideo dicit
 tur Act. xv. Fide purificās cor: da eorum

De fide

Et nota q̄ fides tollit peccā non solū q̄ntū ad culpā: sed etiā q̄ntū ad penā eternā: z etiā r̄pālē: si ē p̄fecta fides z p̄teritio. sic fuit in magdalena z bono latrone. Ex̄pluz etiā h̄c de Nintivis: q̄ credētes p̄bis Jone egerūt p̄nias. Nec solū fides p̄pua est cā et origo remissiois peccōp̄: sed etiā fides alie/na: de p̄gruo t̄m: nō de p̄digno. In cui? s̄gnū legit̄ Dat. viij. de Leturione p̄p̄t̄ cuius fide sanar̄ ē puer su? Un̄ dixit ei dñs Uade z sic credidisti fiat tibi. z sanatus ē puer in illa hora. Dat. viij. Die totaz h̄ȳstoziaz. Sic ad p̄ces J̄airi archiep̄ynagoga suscitauit ch̄ris filia ei? sicut legit̄ Dat. ix. z Dat. v. Sic ad fidē z p̄ces Barthē z Magdalene suscitauit Lazarū. Et vt h̄ māifeste oñderet ex̄q̄sūt̄ ch̄ris a Bartha p̄fessioem ante q̄ ip̄m resuscitaret: dicens Ego sum resurrecto z vita: q̄ credit̄ in me etiā si mortu? fuerit: uiuet: z ois q̄ credit̄ in me nō moriet̄ in eternū. Credis h̄? At̄ h̄ li. C̄ris dñe: ego credidi q̄ tu es ch̄ris filius dei: v̄it̄ q̄ in h̄nc mōm̄ venisti. Jo. xj. Et t̄nc statim postea ch̄ris suscitauit Lazarū. sic z ad fidē illoz q̄ porrabant paralitico. Un̄ d̄: Dat. ix. Ecce offerebāt ei paralitico in lecto iacentē. Videns aut̄ J̄esus fidē illoz: dixit paralitico. Cōfide fili: remittunt tibi peccā tua. Sic z fides charitance subuenit filie q̄ a diabolo vexabat̄. Dat. xv. vñ dixit ei. O mulier: magna est fides tua zc. Sup̄ q̄ p̄bo d̄r glo. Quantū valet apud deū fides p̄p̄ia: apud quē tantū valet aliena: vt intrus z extra sanaret hoīem: Un̄ z hodie multi peccōres cōuertunt̄ p̄p̄t̄ fidē z orationē eccl̄ie. Sic fides z ozo sc̄re Honice subuenit Augustino filio suo. Un̄ legit̄. Hui? m̄ deu ot̄i s̄ima quē carne p̄us peporat̄ m̄do: charitatē v̄i/seruio postmodū in l̄tro semie lachrymarū genuit̄ ch̄rio. Pater p̄mus effect? fidei.

Sc̄d̄s effect? fidei ē: q̄ hoīem deo subijcit. Et h̄ q̄ntū ad triā. Primo q̄ntū ad intellectū. Sc̄d̄o q̄ntū ad voluntatē. Tertio q̄ntū ad vitā. Quantū ad intellectū: q̄ subijcit intellectū h̄ūanū ad credēduz deo de his q̄ etiā intelligere p̄fecte nō p̄t. q̄d est valde mirabile. Rō: q̄a facti hoīez operari sup̄ naturalē potētia. Nā naturaliter cognitio n̄ra h̄z oitū a sensu. nec p̄r h̄o coḡkere naturalr̄ nisi q̄ sensu p̄cipit. et t̄n p̄ fu

de eleuat h̄o ad coḡscendū illa q̄ sensu p̄cipi p̄nt: nisi solo auditu. Rom. x. q̄ fides et auditu zc. Et t̄o ē mirabile. sicut alibi dicitur eleuaret̄ ad volandū in aere. Jo ap̄lus ij. Cor. x. In captiuitatē redigētes iralle crū v̄m: in obsequiū ch̄ri. Un̄ d̄r Bar. q̄ tria singularit̄ mirabilr̄ fecit de? in assum̄ptione nature h̄ūane. Cōiuncta em̄ sūt s̄c̄ de? z h̄o: m̄r z p̄go: fides z cor h̄ūanum. Nec ille. Sc̄d̄o fides subijcit deo voluntatē hoīs ad obediendū ei in oibz q̄ntūq̄ arduis. Ex̄emplū h̄em? de Abia q̄n̄ q̄ cepit de? vt imolaret̄ Isaac vnigenitū suū In q̄ q̄dez facio maḡ p̄ccario esse poterat inter naturā z fidē. Nā ex p̄re vna v̄i debar̄ Abia q̄ erat filius suus. J̄c̄ v̄nc? J̄re legit̄m? z naturalr̄ dilect? valde. J̄c̄ nō sp̄bar̄ aliū ex v̄roze suscipere: eo q̄ etiā p̄uectē erat. Et alia p̄re fides v̄igēdar̄ ei Et q̄ em̄ de? sibi p̄miserat dices. In Isaac vocabit̄ tibi semē. Gen. xij. Credidit q̄ licz ip̄m occideret ex p̄cepto di: poterat deus ip̄m a morte suscitare. et hac de cā in h̄ tāgrauī certamine v̄icit naturā fides vn̄git̄ ad mōrez illā vt ip̄m d̄no imolaret. sic legit̄ Gen. xij. Un̄ ap̄s fidē ip̄s Abia ac cu r̄taref z v̄igētū offerēbat: q̄ suscit̄ perat̄ p̄missioes. Ad quē dicitur est: q̄a tu Isaac vocabit̄ tibi semē: arbitrans q̄ a mortuis suscitare eū potēs ē de? H̄c̄. xj. Tertio fides subijcit deo cor? z vitā hoīminis. Quid em̄ mouit martyres ad sustinendū diuersa tormenta z mortē crudelit̄ nisi fides: Positi em̄ erant in h̄ certamine vtz vellent vitam aut fidem p̄dere: z eligerūt vitam p̄dere q̄ fidē: p̄pter quā lucidiora ex̄p̄t̄: insup̄ z vincula z carceres: lapidati sunt: secti sunt: tentati sunt: in oculis one gladij mortuisi. Heb. xi. Nota h̄ moraliter p̄ illos q̄ pro ch̄rio nolūt dare bona r̄p̄alia i subuentione pauper. Quō q̄darent vitā q̄n̄ nō dant bona r̄p̄alia: Et deo p̄pter defectū fidei. Et h̄ pater manifeste. Nam vnūq̄sq̄ libenter daret v̄icium p̄ lucrandā vna ciuitate si haberet̄ instrumentum p̄missiois validū z roboratū. Et t̄n̄ men ch̄ris p̄mittit̄ pro vno centum z vitāz eternā: iuxta illud Dat. xij. Qui caplū accipietis z vitam eternā possidebitis: tamen non dant. Quod non ex alio p̄cc

dit null ex defectu fidei. Magis ei credunt
instrumeto notarij q̄ instrō ch̄i: z magis
fōis iudei q̄ fōis dei. Et s̄ martirij fi
des catholica ē: q̄ deo mirabili mō hominis
subicit intellectū volūtatē z vitā. In tā
erā fides subicit aniam deo: q̄ ipam deo
vnit z facit vnū cum deo: sicut vir z vxor
fuit vna caro. Vñ z p̄ fidē desposat aia a
deo: intra illd̄. Deo. n. Spōsabo te mihi
in fide. Vñ Jo. xvij. Nō p̄ eis rogo tm̄ h̄
erā p̄ eis q̄ credituri sūt p̄ fōbz coz̄ i me:
vt oēs vnū sint sicut tu p̄ i me: z ego i te.
Et infra. sicut z nos vnū sum⁹. ¶ Terri
us effect⁹ fidei ē: q̄ vincit mōm. j. Joā. v.
Hec ē victoria q̄ vincit mōm fides nostra
Quis ē at̄ q̄ vincit mōm nisi q̄ credit qm̄
Jelus est filius dei. Bellat em̄ mōs d̄ nos
dupl. Primo p̄peris blādico z allicio/
do. Secō aduerf̄ rēdo: vt roq̄ mō hō/
minē sepe a deo recedere facit. Fides at̄ in
vxoq̄ bello facit hoīem vincere. Nā si hō
est in p̄peritate p̄derat q̄ p̄peritas illa
trāstoria est: z q̄ nulli⁹ mōmēt est respe
ctu futuroz bonoz q̄ in futura gl̄ia expe/
ram⁹: z ex h̄ p̄nit ipa: nec ponit sp̄ in
ipis. p̄erim q̄ p̄derat hō q̄ bona tpa/
la sunt ipeditua bonoz eternoz. vñ He
go. Tāto q̄s a supno amore distūgit: qn̄/
ro q̄s infer⁹ declinat. Et ad h̄ etiā indu/
at fides. i. ad mōi p̄ceptū exēplo ch̄i q̄ p̄/
peritatē z bona tpaia p̄cepit z aduerfa
sustinuit: vñ regnū fugit. Joā. vj. nō autē
crucē. Jo. Hebr̄. xij. Aspiciētes i auctore
fidei z p̄matorē Jelum. q̄ p̄posito sibi
gandio sustinuit crucē z fustioē p̄tempra.
Sūt q̄ bona tpaia ipeditua bonoz eter
noz. Propter q̄ dicebat saluator: q̄ faci
lius p̄r camel⁹ p̄ foramē ac⁹ itrare q̄ d̄/
nos i regnū celoꝝ. Mat. xij. Vñ p̄erū/
q̄ hō relinq̄ oia tpaia bona z parētes z
amicos vt expedit⁹ adq̄rat eterna. Et h̄
vñ null⁹ ex fide quā habet de eternis p̄ter
p̄bū ch̄i dicitis: Dis q̄ reliq̄rit domū vt
fr̄es aut sorozes aut p̄em aut agros p̄/
pter nomē meū: cenupliū accipiet z vitā
eternā possidebit. Mat. xix. Si autē hō ē
in aduerfitate: patient⁹ p̄ fidē sustinet. Cō
siderat em̄ q̄ p̄ tribulationes hui⁹ mōi pa/
tienter sustinet hō adq̄rit vitā eternā in cō
pabit meliore ista. ij. Cor. iij. Id em̄ q̄s
in p̄nti est momentaneū z leuis tribulati⁹

ons nostrisūp modū in sublimitate eter
nū glorie pōdus operat in nobis. Nec sūt
p̄digne passioēs hui⁹ t̄p̄is ad futurā gl̄iaz
q̄ reuelabit in nobis. Rom. viij. Propter
ergo hō sustinēdo patienter vincit mōm
Et h̄ vñ habz: nisi ex fide: Et autē fidē nō
habet: oia timer: oibz passioibz ē subiect⁹:
z in p̄peritatibz tēporalibz bonis sp̄e figit⁹
z sic tandē a mūdo vincit z decipit. Figu
ra ad h̄ habet de virga Moys̄ q̄ percussit
mare z dussit: vt sic filij israel trāsirent lī
Berari ab opp̄sioē Pharaōis Exo. xij.
Virga significat fidē q̄ trāsit illesus hō p̄
mare hui⁹ mūdi. Ad idē facit figura d̄ ar
ca Noe: quā aq̄ diluūq̄ ad sublimiora tu/
lit. Gene. vij. Dēs autē q̄s extra arcā inue
nit: exiit: vt ponit Greg. li. moral. Et
habet i decē: xxiij. q. j. Quia ex sola. Si/
cut igit̄ iniurgētibz aq̄s arca eleuabat su
pius: sic tūc fides eleuat hoīem ad supioꝝ
ra cū magis insurgit mūdi aduerfitates.
Roma. v. Nō solū aūc: sed z gl̄iamur i tri
bulatiōibz: scietes qz tribulatio patientiā
operat: patientia aut p̄batioem: p̄batio fo
sp̄. Ad idē i nouo testamēto h̄ figura d̄
Petro q̄ ad iussū dñi ambulabat super
mare vt tret ad iesum. sed cū t̄muisset vē
tū valdū cepit mergi. Vñ p̄tinuo Jelus
extēdes manū app̄hēdit eū: z ait illi. Mo
dice fidei cur dubitasti: Mat. xij. Nota
q̄ q̄diu habuit Petrus fidem firmam:
ibat sup̄ mare. sed q̄primū cepit dubita
re cepit mergi. ad significandū q̄ in mari
hui⁹ mōi hō illesus vadit q̄diu hō firmā
fidē habet: qz p̄ fidē p̄nit aduerfa mūdi
z quōq̄ p̄ fidē a mult⁹ piculis p̄seruat. Sz
q̄ dubitat de fide: multa incurrit picula:
qz vincit z in corpe z in aia. Vñ ad p̄po/
sitū dē Ambro. z h̄ i decē. xxiij. q. j. Nō
turbat nauis q̄ Petri habet: turbat illa
q̄ Judā habz. Et si multa illic discipuloꝝ
merita nauigabāt: tñ adhuc eā p̄ditous
p̄fidia agitabat. In vtrazq̄ Petr⁹: h̄ q̄ su
is meritis firm⁹ ē: turbat alienis. Cauea
mus igit̄ p̄fidū: caueam⁹ p̄ditorez: ne p̄r
vnū fluctuem⁹ plurimi. Et infra. Vbi er
go turbatio vbi modica fides. ibi securi
tas: vbi p̄fecta dilectio. Et ita etiā experi
mēto videt̄ quōq̄. Nota exēplū de domio
Stephano medico q̄ cap⁹ a curia in vigl
lia natiuitatis dñi p̄pter p̄ditionē discōop

tā: cū fuisset acris h̄stionar? dixit cōpelle
 te cū diuis iudicio. Herito h̄ tali die pas
 tior: qz olim nō credebā natiuitatē dñi rē
 Postea h̄o decapitat? est: r in fide ecclie
 me p̄ntē mortu? est. Hec ḡ est victoria q̄
 vincit m̄dm fides nra. j. Joā. v. **Q**uar
 tus effect? ē: qz carnē cōpunit. Caro em̄
 bellat aduersus sp̄m cū delectatiōibz r vo
 luptatibz. **U**n̄ Gal. v. Caro cōcupiscit ad
 uersus sp̄m r sp̄s aduersus carnē: hec ei
 sibi inuicē aduersant: vt nō q̄cūqz vultis
 illa faciat. Sed quō in h̄ bello sperat vi
 ctoria nisi p̄ fidē? Nā fides oñdit hōi qz si
 carnē p̄sentit p̄ delectatiōe momētanea q̄
 cōis est nobz r bestijs. p̄dit hō eterna: q̄ cō
 munita sūt nobz r angel? r penas incurrit
 eternas. Rom. viij. Si em̄ fm carnē vire
 ritus / moriemini. Si autē sp̄i facta carnis
 mortificauē. viuetis. **I**te Gal. vij. Qui se
 minat i carne de carne r metet corruptio
 nē. Qui autē seminat i sp̄i: de sp̄i metet vi
 tā eternā. Qui autē fidē nō habet / opret qz
 carnē succubāt. **J**o ap̄ls hortat dī. In oi
 bus sumētes securus fidei in q̄ possitis oia
 tela neq̄ssimā ignea extinguere. **E**ph. vij.
Un̄ Hiero. ad Eustoch. de p̄gitate suan
 da. Si qñ sentieris exteriorē hōiem / florez
 a dolescētie suspirare. r accepto cibo cunte
 in lecto cōposita dulcis libidīnū pōpa cō
 cussit: arripe cutū fidei in q̄ ignite dia
 bol? extingunt sagitte. Hora exēplū de il
 lo eremita q̄ tērat? a q̄dā muliere / oēs sibi
 digitos p̄bussit r c. sic Anton? sic Hiero
 nyim? sic B̄ndict? sic D̄nic? sic Fracit?
Et oēs sc̄i p̄ fidē vicerūt regna: r carna
 les tēratōes. **H**eb. xij. Sacri p̄ fidē vicerūt
 regna: opati sūt iusticiā r c. **Q**uine? ef
 fecerit: qz dep̄mit demonē. **D**iabol? em̄
 q̄rit libentē eruere hōis fidē: q̄ est ocul? aie
 Sicut coru? p̄mo currit ad oculū cadauē
 ris. **I**te oculū fidei diabol? sibi p̄sentit
 tibi velat: ne videāt q̄ ducant. sicut solent
 oculi velari hīs q̄ ducunt ad patibulum.
Ite facit diabol? sicut pecori fit seu atali
 qñ molit ad rotā siue molēdinū / alioquin
 nō vult circūire. Sic diabol? si opuerit
 oculos mētis tollendo fidei oē p̄c̄m q̄
 voluerit hōiem inducit. **T**erat igit hō
 minē diabol? de oi p̄c̄ō: s̄ p̄cipue de sup
 bia: vt nō obediat p̄ceptis dei: nec deo sub
 iiciat / s̄ sibi. **H**oc autē remouet fides. per

quā cogitōm? q̄ de? est oīs oim: r ei soli
 sit obpandū: r ip̄e sol? sit adorād? iura
 illō **H**ar. iij. **U**n̄ deū adorāb? r illi soli
 fuies. **P**rop̄ h̄ erborat nos ap̄ls Pet̄?
 dī. **A**dversari? vj diabol? tanq̄ leo rugi
 ens cir. r c. j. **P**et. vlti. **F**igura h̄i de **D**ab
 uid vincēte **S**oliath cū dñqz lapidibz de
 torrente r cū funda r baculo. **S**oliath in
 ter p̄rat trāsrens: r fecit q̄ trāsliuit de celo i
 terrā: de gra in culpā: de locūditate ange
 lica ad penā infernalez. r de angelo fact?
 ē diabol?. **H**ar. vi. **S**igna ar eos q̄ credit
 derint hec seq̄nt. **I**n noie meo demōia eu
 ci. r c. **P**er fundā h̄o p̄t dici qz significat
 ozo. **P**er perā h̄o pastorale vbi lapides re
 ponunt: significat memoria. **T**riplex autē
 ica? lapidū q̄s **D**avid p̄ccit in **S**oliath:
 significat fidē trinitatis. **G**el autē: **P**er ba
 culum significat crux ch̄i. **P**er dñqz lapi
 des de torrente dñqz vlnera ch̄i. **P**er fun
 dā significat memoria. r sic p̄ fides ch̄i r
 memoriā cruc? vincit diabol?. **D**ic h̄isto
 riā si vides tibi: p̄t h̄i. j. **R**eg. xvij. **I**tem
 p̄t p̄t exēplū de sc̄a **J**ustina r d̄ sancto
Espano. **S**er? effect? est: qz mirabili
 lia facit. **O**mnia em̄ mirabilia q̄ fuerit ab
 ap̄ls r alijs sc̄is facta: p̄tute fidei para
 ta sūt: vt ip̄oz facientū / vel illoz q̄s sa
 cra sūt. **U**n̄ r ch̄is faciebat miracula: nō
 p̄t er? fidē: qz fides nō erat i eo: sed fm
 fidē illoz q̄s ip̄e miracula faciebat. **U**n̄
 dixit centuriōi. **G**lade r sicut credidisti h̄i
 at tibi. **H**ar. viij. **E**t **H**ar. vij. d̄: qz nō po
 terat i patria sua facere signū / p̄t incredu
 litatem eoz. **H**ora: nō poterat. i. nolēbat:
 qz potētie sue nō p̄gruebat. **S**ic exponit
 glo. j. q. i. c. **P**aulaniste. i. gio. vlti. **P**er
 fm **T**ho. qz h̄ q̄s d̄: nō poterat: nō referat
 ad potētiā absolutā: sed ad id q̄s p̄t fieri
 r p̄gruent. **N**ō em̄ cōgruum erat vt inter
 incredulos oparet miracula. **U**n̄ subdit.
Et mirabat p̄t in: reducitates eoz. fm
 quē modū d̄: **G**en. xvij. **U**n̄ celat? q̄s
Abraā q̄ gestū? suz: **E**t **G**en. xij. **N**ō po
 terero facere q̄c̄qz donec ingrediar? illuc
 ita exp̄t b. **T**ho. pre. ij. q. xlij. ar. ij. i. i. i.
 one ad p̄mū. **F**ides ē mir oim miraculoz
 q̄ facta sūt i m̄do. **O** fidei magna potētia
 Nā elemēta oia r corpa celestia: fidei obe
 diētā exhibuerūt. **N**am p̄mo terra fidei
 obediuit d̄i p̄ ch̄m r **P**et̄ r alios sc̄is

moritū resuscitāt: sic ad h̄p̄ ipertuz terra
se apuit zc. Propt̄ qđ d̄r dno. Si habue
ritis fidē sicut granū sinapis: dicetis mō
si huius trās hinc: z trāsibit. **Barth. xvij.**
Secdo aq̄ fides obediuit: sicut paruit in
mar rubro qđ se opuit ad ipertū **Moysi**
Ezo. iij. Itē i trāsitu iordanis p̄ **Iosue.**
Tercio aer: sic paruit qñ ch̄o p̄cipienti
veto z mari sacra est trāquillitas magna
Bar. viij. Itēz **Theodosio** imparo: ad
cu? fides z oionē mor? ē vent? maxim?
q̄ intrit yebementi hostes / adeo vt omnes
obellan fuerit. sicut legit i **Ecclesiastica** bi
sio. Et refert glo. magna **Jo. an. i. cle.** Si
dñm. d̄ reliq̄ie z d̄ ve. lan. i. fi. glo. Quar
to ignis: sicut p̄z i tribu puerz p̄iectz i ca
m̄o ignis ardens: qđ oino n̄ terigit ignis
nec p̄stant. sicut legit **Dan. ij.** Idē p̄z
i m̄ltis sc̄is q̄ i ignez p̄iecti illesi manebāt
Quinto corpz celestia: sicut p̄z de sole q̄
ad iustitiam **Iosue** stetit. **Iosue. x.** Itēz tpe
Ezechie fuerit sol decē lineis. **Esa. xxx.**
vij. Sexto demōes. vñ ad fidē aploz et
alioz expellbant de corpibz energuminū
obscloz. **Septimo** oēs creature: vñ oēs
lignores sanabāt: sicut p̄z d̄ **Enea** **Act.**
ij. Et ad ymbiā **Petri** sanabant infirmi
sc̄o. **Act. v.** **Vñ. Bar. vi.** d̄. Signa at
eos q̄ crediderūt bec seq̄nt. In noie meo
domōia egiēt: linguīs loq̄nt nouis: spen
tes tollēt: z si morietz qđ biberint n̄ eos
nocebūt. **Sup** egros man? iponēt z bñ ha
bebūt. **P̄z** q̄ quō mirabilia fides opatur
Itē Bar. ij. Si potes credere: oia possi
bilia sūt credēti. **Septim?** effect? ē: qz
grām in sūt seu infundit. **Rō ē:** qz grā cū
grām qđā nō infundit i subiectū qđ est
aia: nūc p̄ueniēt p̄paratū. qz acc? actiuoz
sūt i p̄ntēre disposito. **Disposit?** at aia ad
grām p̄ volūtatē ad bonū. **Reg. vij.** Pre
pare corda v̄a dño. **Volūtas** aut plūppo
nit cognitiōem intellect?. qz nō pōt volū
tas fieri nisi in rē apprehēsz **Intellect?** at
p̄nt in cognitiōe diuioz p̄ fidē: i q̄ fides
ē disposito aie ad grām suā cupiēdā. z sic est
ca grē gratificatiōis: z h̄ vez ē de fide in
formi. **Sed** f. des formata p̄ charitatē est
effectus grē pon? q̄ ca. **Vñ. Heb. xj.** Si
ne fide impossibile est placere deo. **Pro** la
tūz in declaratiōe **Nota** qz grā dupl̄r p̄
p̄t. **Uno** mō ipm auxiliū dei mouentis

aiam ad bonū: tūc fides ē effect? ip̄ius
grē: vt dictū est sup̄ fm̄de sc̄do: vbi agit d̄
qd̄itare fidei: p̄e. j. **Allo** mō d̄: grā ipum
habituaie d̄ donū: z sic p̄erigit fides pra
tionem q̄ hic ponit. **Parz rō. Auctoritas.**
Oportet accedētez ad deū credere **Heb.**
xj. Itē **Jo. vij.** Qui credit in me sicut d̄r
scriptura: flumina de vētre ei? fluēt aq̄ vi
ue. **Hoc** aut dixit d̄ spiritu quē accepturi
erāt credētes i eū. **Et** hinc ē qz cathecism?
p̄cedit baptismū. **At** eim q̄ baptizet q̄s v̄
stuit de his q̄ sūt fidei zc. vt d̄r intelli
gi qz ad receptiōem grē baptismalis req̄ri
tur p̄paratio fidei. **Joā. xj.** Qui credit in
me: etiā si mortu? fuerit zc. i. vita grē. **Et**
sic dupl̄ci medio p̄clusio ista p̄bat. **sc̄dōne**
z auctoritate. **Itē Rom. j.** **Heb. x.** **Iust?**
ex fide viuūt. **Octau?** effectus ē: qz glo
riā tribuit. **P̄z** rō z auctoritas. **Rō ē:** qz
sine p̄ncipio nō pōt esse mediū neqz finis:
sed p̄ncipiū gl̄e ē fides. **Sicut** eim tpe di
luuij nō fuit salus alicui sine arca: sic nec
alicui est sal? sine fide. **Figura** de scala **Ya**
cob. **Vñ** fides d̄r substantia rez sperādārū
Heb. xj. Ergo p̄mordiūz origo glorie est
fides. **Vñ Bar. vi.** Qui crediderit z bai
p̄zatus fuerit: salu? erit. **Exemplū** paret
in latrone: z i **Magdalena:** cui dictū est:
Fides tua te saluā fecit. **Luc. viij.** **Et** i pu
eris baptizatis. **Et** de **Thoma:** cui dictū
est. **Beati** q̄ nō viderūt z crediderūt. **Jo.**
x. **Jo** d̄r **Joānes.** **Hec** at sc̄pta sūt vt cre
datis qz **Iesus** ē fili? d̄i: z vt credētes vi
rā habeatis in noie ip̄ius. **Itē Jo. iij.** **Sic**
deus dilexit m̄dm vt filiū suū vnigenitū
daret: vt ois q̄ credit in ip̄m n̄ peat: z bay
beat vitā eternā. **Itē Jo. vj.** **Qui** credit i
me: bz vitā eternā. **Itē Jo. xj.** **Ego** sum res
urrectio z vita: q̄ credit in me etiā si mor
tuus fuerit viuēt. z ois q̄ v̄tuit z credit in
me: nō moriet i eternū. **Itē j.** **Jo. v.** **Hec**
scribo vobis: vt sciatis qm̄ vitam habetis
eternā q̄ credit in nomie filij dei. **Fides** er
go est stella / reges sp̄uales ad saluatozem
adducens. **Bar. ij.** **Parz** ergo qz effect?
z finis fidei est vita eterna. **De** h̄ habetur
v̄sio **Joānis** apostoli **Apocal. xij.** **Du**
her amica sole / z luna sub pedibz eius z i
capite eius corona stellarū. **Expone** si
gurā istam sicut scripsi in fm̄de. v. in octa
ua pasche / q̄ incipit: **Noli** esse incredul?

pre. iij. Propter h̄ d̄t̄ thema. Fides tua te saluum fecit &c. Amen.

De immortalitate anime Sermo. vii.

Fides tua te saluum fecit. Lu. xviij. Quia vlti mus & final' effect' fidei forma

te e' gl'ia vite eterne: vt dicitur sup' p'imo. gl'iam aut' vite eterne no' possit huana ra tura adipisci nisi e' immortal'. Ito an' q' ad articulos fidei d'scedam' videam' aliqd' de ipi' aie immortal' ac: pur. scia natura liter e' immortal'. Salutes p'mo p'go ma. &c.

Pro p'mois fundameto in q' agit de aia: de ipa aia on' theologial' q'o

Querit' vtz aia separa cogit' aliqd' sensibilt'. Arguit' q' sic: ait p'hs. j. de aia. Desideriu' fideia/timor & gaudiu' p'ri nec ad pot'cia sensitiua: q' talia s'nt in aia separa: q' in ea e' pot'cia sensitiua. & si sic: p'ot' aliqd' sensibilt' cogit'ere. In oppositu' ait p'hs. ij. de aia. Sol' intellect' e' sepabi lis ab alijs pot'ctijs: sicut p'petuu' a corru ptibili. q' in separ'oe aie corru'p'nt pot'ctie sensitiue. & si sic: aia separa nihil p' cogi scere. & sic q'o manet p' veraq' pte dubia.

Ad q'on' r'ndendu' e' fm Rich. de me dia villa in. iij. dist. l. ar. j. q. i. q' sicut se ha ber' intellect' & volu'tas ad essentia aie in tellectiue: sic mo suo se habet pot'ctie sensi tiue ad essentia aie sensitiue: q' intellect' & volu'tas no' adducit r'e absolutu' ultra cen tia aie tellectiue: q'uis ab ea differat fm rone & relatione. q' similt' pot'ctie sensitiue ab e'entia aie sensitiue no' differit nisi fm rone: h' excepto: q' pot'ctie sensitiue no' p'nt esse in actib' suis: nisi medi'ant' orga n'is. intellect' aut' & volu'tas organ'is ali' pot' corru'ptibili est vnica/ ad directione' suoz actiu' indigeat ministerio viru' sen sitiuaz de coi lege: ex quib' sequit' q' siue aia intellectiua & sensitiua in hoie sint ea de essentia siue no' q' aia intellectiua a cor ru' pot' separa/ nihil p'ot sensibilt' cognoscere q' si no' s'nt eade' essentia: no' remanet i aia separata pot'ctie sensitiue: sed in ei' sepa ratioe a cor'p' corru'p'nt. Ito restat q' aia

separata nihil p'ot sensibilt' cognoscere ex parte cognoscentis. s. p' pot'ctia sensitiua r' b' ex pte rel' cognite: vt p' intellect' sen sibiliu' & sensibiles eoz mod' s' p' cogit'ere. Et ad argumetu' d' q' timor & gaudiu' no' s'nt vnioce passioes conuenientes aie sepa rate: vt p'z ex d'ct' de q'z habeda e' fides, de q' fide loquit' iuxta p'ba fides tua &c. Pro c'ompleto q' sermois e' notadu' q' q' tuoz modis vti possum' ad p'odu' aie ronal' immortalitate

Primo per r'ones theologiales

Sec' do p' deductiones naturales.

Tertio p' v'stiones ex'p'lares

Quarto p' auctores doctorales

Primo r'ones theologiales: p'ncipal' in r'it' debe mus ad h' credendu': q' diuine p'ituti & au' cro'ituti soli/ q' p' e'hm maxime reuelata e' dicentes: Venite & videte p'ns &c. Et p'ie maledicti in igne eternu'. Et it. xv. Has & r'ones no' antecedit h' p'nter allegam' p' firmatioe' v'itatis fidei. Nec mir' d' h' hac materia' aggre'it' p'dic'ado ipam fide lib. Ha & h'ide facit Grego. iij. dialogo.

Primu' q' mediu' trifaria' diuidet' fm q' tres r'ones theologice adduci p'nt ad p'p'o sitiu'. Prima r'o sumit' ex parte diuine iusti tie. Sec' da ex pte diuine sapientie. Tertia ex parte diuine clemencie. Prima q' r'o e' ex parte diuine iustitie. Sicut em' necesse est de'u esse: sic necesse e' ipm iustu' esse. No' em' sicut in nobis iustitia/ ita in deo est ac cidens: q' p'ot adesse & abesse p'nter subiecti corru'p'cioem: q' iustitia i deo est ipsa essen tia diuina. Quicqd' em' e' in deo est de'.

Sicut necesse e' ipm deus esse: ita necesse est ipum iustu' esse: bonu' esse: pot'ctie esse: &c. ps. De' iust' iudex fortis & patiens: nun qd' irascit' p' singulos dies: Nec possit dei us iniustitia' facere: sicut nec possit seipm annihilare. ij. Tim. ij. Deus fidel' p'mitte: negare seipm no' pot'. Dicitur q' de' sit remunerator bonoz: & punitor malozum Heb. xj. Dicitur acced'ere ad de'u creden re q' est: & inq'entib' se remunerat' sit. q' h' ad iustitia' p'tinet. En' diffinit. Iustitia est iust'as & p'petua volu'tas ius suu' vni cuiq' tribuens. iustit. de iust. & in. in. ps. i. Iustitia. ff. eo. ti. In ps. & h' Rom. ij. Deus reddet vn'cu' iuz iuxta opa sua.

Uidemus aut' manifeste in hac vita ma